

Generalitats de juliol

Setè mes de l'any que es caracteritza, com el mes anterior, per pitjar el sol de valent, i tant sí com no, una calda aclaparadora, atiada pel ponent i pel xaloc, predomina a totes bandes.

Així mateix, la vinya, amb els seus fruits daurats, roman endormiscada i ignorada de les petjades pagesívols. Però, en el supòsit que ploja, la trepitjaran amb la sulfatadora a coll. Com tots els anys, de bell nou entreveiem els primerencs raïms per entremig dels sarments embulladissos.

A més a més, arranjàrem curosament la caseta, el riurau, l'era, el sequer... per arreplegar la renda i efectuar l'escaldada.

De qualsevol manera, l'hortolà es recrearà amb la recol·lecció agradívola de les distintes hortalisses, com ara: pebreres, albergínies, tomaques, cols, melons.... De cap manera no oblidarem els apetitosos préssecs i les prunes.

Adobarem i irrigarem el flairós tarongerar de la planície i, per la serralada cercarem l'espart i el margalló. Del primer elaborarem: espartenyas, sàries, talzims, esportins, estibes, cordell... Del segon, que us en diré: barxes, cabassos, capells, graneres, pinzells...

El margalló es un arbust silvestre, fins i tot comestible, que conté a la perifèria unes fulles en forma de ventall i, al bell mig, l'ullal, força element fonamental dels productes artesanals més amunt esmentats. Abans, les palmes o ullols, els havien d'embrinar, llevar les voretas (palmes primes de dos costats) i aflaquir les amples (esqueixant-les amb una agulla sequera) fins igualarles.

Hui en dia s'ha perdut malauradament tal artesanía a causa del plàstic i d'altres productes d'importació xinesa. Per tant, aquelles imatges infantívols de les dones, amb una palma a la boca i un manollet enrotlladet amb un drap humit, al mig de les cames, totes apressades fent llata, ja no es poden trobar.

Hom l'empra també per a la construcció d'estos refranys: "Vist un margalló" (persona vulgar) i "pareixerà un baró", "si vols margallons vés a la serra a fer-te'ls" (o "qui vullga peixet que es banye el cullet", o "Si vols ser ben servit, fes-te, tu mateix, el llit"...

A la mitjanía del mes, Sant Cristòfol (el deu), patró dels conductors i d'altres gremis com els pelleters i els llenyaters. Li atribueixen favors contra la fam, trons, pedra, pesta i robatoris. Gaudeix de molta devoció entre els valencians, que s'hi dirigeixen amb esta pregària:

Gloriós sant Cristòfol,
La Verge és solemne,
Escrit en el cel,
Anomenat en la terra.
Els peus dins l'aigua,
Els peixets per les cames,
Els pelegrins per la cinta,
El bon Jesús a coll,

La palma a la mà,
Florida i granada.
Qui dirà esta oració
Tots els dies de l'any,
Les portes del cel,
Obertes les tindrà,
I les de l'infern,
Mai no les viurà. Amén.

por Vicent Català
Restaurador de muebles
Tel: 679 851 122

[Ver artículo original \(215 lecturas\)](#)